

„Blask chanukowych świateł”- ekspozycja w łęczńskiej synagodze

Data dodania: 2013-11-27 00:00:00

Link: <https://leczna.pl/aktualnosci/blask-chanukowych-swiateł%e2%80%93ekspozycja-w-leczynskiej-synagodze>

Muzeum Regionalne w Łęcznej zaprasza do obejrzenia nowej ekspozycji pt. „Blask chanukowych świateł”, prezentującej kolekcję XVIII – XX - wiecznych lamp i świeczników chanukowych ze zbiorów własnych Muzeum. Wystawa zorganizowana została w związku z obchodzonym Świętem Świateł - Chanuka (Poświęcenie), trwającym osiem dni. W kalendarzu żydowskim rozpoczyna się 25 miesiąca kislew, a kończy 2 tewet. W kalendarzu gregoriańskim jest to święto ruchome, które wypada przeważnie w grudniu. W roku 2013 Chanuka rozpoczyna się wieczorem 27 listopada, zaś kończy wieczorem 5 grudnia.

„Chanuka to typowe święto historyczne, które nie pochodzi wprost z Tory. Dlatego wszystkie świąteczne dni są zwykłymi dniami roboczymi. Najważniejszym elementem obchodów Chanuki jest codzienne zapalanie świateł – jednego pierwszego dnia, dwóch – drugiego itd. aż do ósmego dnia, kiedy zapala się osiem świateł. Światła palą się w charakterystycznym, dziewięcioramiennym świeczniku zwanym chanukiją lub menorą chanukową. Celem zapalania świateł w kolejne wieczory jest rozgłaszanie chanukowego cudu (aram. pirsuma danisa). Cud ten miał zdarzyć się w starożytnej Judei w II w. p.n.e. w czasie, kiedy trwała wojna o wolność religijną między żydowskimi powstańcami – Machabeuszami, a okupującą kraj armią króla syryjskiego Antiocha IV, który usiłował przemocą hellenizować Żydów. Kiedy Machabeusze odzyskali świątynię jerozolimską i wznowili w niej rytuał zapalania menor, posłużyło im do tego odnalezione małe naczynie z oliwą wystarczającą zwykle na jeden dzień. Tymczasem menora paliła się aż przez osiem dni.

Innym cudem, wzmiankowanym w dodatkowych modlitwach świątecznych, jest fakt pokonania potężnej i doskonale uzbrojonej armii syryjskiej przez garstkę żydowskich rebeliantów.

Chanuka jest świętem wesołym i rodzinnym. W każdy wieczór wokół chanukiji stawianej przy oknie tak, aby jej światło wychodziło na zewnątrz domu, gromadzi się cała rodzina. W zależności od przyjętego zwyczaju, wszyscy zapalają jeden świecznik lub każdy domownik zapala własny. Tradycja zaleca używanie lampek oliwnych, przypominających legendę o cudzie. Zapalaniu chanukiji towarzyszą określone błogosławieństwa i pieśni. Je się wtedy specjalne potrawy, na pamiątkę cudu smażone na oleju (pączki, placki ziemniaczane i inne tłustości), a dzieci dostają prezenty. Dorośli zasiadają do kart, a dzieci grają w dreidel, gdzie stawką jest gelt, czekoladowe pieniądze lub inne łakocie.

Dreidel, czyli świąteczny bączek oddaje myśl przewodnią Chanuki: pamięć o cudzie. Zasady gry są bardzo proste. Na każdej z czterech stron bączka znajduje się hebrajska litera: nun, gimel, hej, szin. Każda z nich symbolizuje wygraną lub przegraną w grze, a jednocześnie jest początkiem słowa. Kręcąc bączkiem losowo wygrywamy lub przegrywamy słodkości, a jednocześnie układamy zdanie wielki cud stał się tam; hebr. nes gadol haja szam” (<http://www.jewishmuseum.org.pl/pl/wydarzenie/chanuka-swieto-swiateł>).

Scenariusz i aranżacja wystawy: Anetta Chrzanowska

Ekspozycję można zwiedzać od 27 listopada do 5 grudnia 2013 r. w godz. 9.00 – 16.00; w soboty wstęp bezpłatny.

Wesołej Chanuki ! Chag Chanuka Sameach!!!

Anetta Chrzanowska